

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders van Maastricht neemt deel aan de Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg. Samen met andere gemeenten heeft Maastricht invloed op het beleid en de financiën van deze organisatie. Het college legt een raadsvoorstel voor aan de gemeenteraad. In dit voorstel wordt gevraagd om de voorlopige jaarrekening 2025 van de GGD Zuid-Limburg voor kennisgeving aan te nemen. Ook stelt het college voor om een zienswijze in te dienen over de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027. De GGD heeft de financiële en beleidsstukken tijdig aan alle gemeenten toegezonden. Hierdoor hadden de gemeenteraden de gelegenheid om hun standpunt te bepalen. Met dit besluit rondt Maastricht het inspraakproces af en zorgt zij voor bestuurlijke duidelijkheid en continuïteit in de samenwerking met de GGD.

1. Beslispunten

Het raadsvoorstel voor te leggen aan de raad met beslispunten:

1. De jaarrekening 2025 van de GGD Zuid-Limburg ter kennisgeving aan de gemeenteraad aan te bieden.
2. Een positieve zienswijze af te leggen over de begrotingswijziging Veilig Thuis 2026 van de GGD Zuid-Limburg.
3. Een positieve zienswijze af te leggen over de ontwerpbegroting 2027 van de GGD Zuid-Limburg.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2026:

Conform.

2. Aanleiding

Het dagelijks bestuur van de GGD-ZL dient de ontwerpbegroting twaalf weken vóór aanbidding aan het algemeen bestuur toe te zenden aan de raden van deelnemende gemeenten, zodat deze binnen die periode een zienswijze kunnen indienen. Het algemeen bestuur verzamelt deze zienswijzen en gebruikt ze bij de vaststelling van de begroting. Daarnaast worden de beleids- en financiële kaders en de voorlopige jaarrekening gedeeld met de raden.

3. Beoogd effect

De gemeenteraad neemt de jaarrekening 2025 van de GGD Zuid-Limburg ter kennisname. Deze biedt inzicht in de mate waarin de voorgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd en welke financiële en personele middelen daarvoor zijn ingezet. Daarnaast legt de gemeenteraad een zienswijze af op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van de GGD Zuid-Limburg. De begrotingswijziging 2026 heeft specifiek betrekking op Veilig Thuis en voorziet in extra middelen en capaciteit om de toegenomen druk op de uitvoering het hoofd te bieden. Hiermee wordt ingezet op het terugdringen van wachttijden en het versterken van de samenwerking met ketenpartners bij de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

De ontwerpbegroting 2027 bevat het bredere financiële en beleidsmatige kader voor de regionale samenwerking tussen gemeenten en de GGD. Deze begroting richt zich op het voortzetten van het partnerschap met duidelijke regie en op gefaseerde ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Voor de Jeugdgezondheidszorg ligt de nadruk op digitale innovatie, laagdrempelige ondersteuning in buurten en domeinoverstijgende samenwerking. Met deze besluitvorming wordt een stabiele, transparante en toekomstbestendige gezondheidszorgstructuur in de regio geborgd, waarin de gemeente Maastricht en de GGD Zuid-Limburg gezamenlijk blijven werken aan gezondheid, veiligheid en gelijke kansen voor inwoners.

<i>The Global Goals</i>	<i>Relatie met dit voorstel</i>
<i>3. Goede gezondheid</i>	<i>Snelle en passende ondersteuning bij onveilige thuissituaties en preventie</i>
<i>10. Verminderde ongelijkheid</i>	<i>Extra bescherming en ondersteuning voor kwetsbare inwoners</i>

<i>11. Duurzame steden en gemeenschappen</i>	<i>Vergroten van veiligheid, welzijn en sociale stabiliteit</i>
<i>17. Partnerschappen om doelstellingen te bereiken</i>	<i>Regionale samenwerking tussen gemeenten, GGD en ketenpartners</i>

4. Argumenten

1.1 Duidelijkheid in doelstellingen en middelen

De jaarrekening 2025 biedt een helder beeld van de mate waarin de voorgenomen doelstellingen zijn gerealiseerd, inclusief de bestede financiële en personele middelen. Dit inzicht maakt verdere besluitvorming en verantwoording mogelijk.

2.1 Dit besluit draagt bij aan een effectieve aanpak van geweld (in afhankelijkheidsrelaties), want extra middelen ondersteunen de uitvoering van Veilig Thuis.

De begrotingswijziging 2026 richt zich op versterking van Veilig Thuis, onder meer door uitbreiding van capaciteit en intensievere samenwerking met ketenpartners. Dit past binnen de ingezette koers van zorg en veiligheid en ondersteunt beleidsontwikkelingen zoals Handle with Care en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Door hierover een zienswijze af te leggen, kan Maastricht invloed uitoefenen op de prioriteiten binnen deze regionale aanpak en bijdragen aan tijdige en passende ondersteuning voor kwetsbare inwoners.

3.1 Dit besluit borgt bestuurlijke continuïteit, want de ontwerpbegroting 2027 geeft richting aan de regionale samenwerking.

De ontwerpbegroting 2027 schetst het financiële en beleidsmatige kader voor de komende jaren. Hierin ligt de nadruk op preventie, integrale samenwerking binnen het sociaal domein en verdere doorontwikkeling van onder meer de Jeugdgezondheidszorg. Door een zienswijze af te leggen kan Maastricht haar beleidsmatige uitgangspunten expliciet meegeven, terwijl bestaande afspraken en beleidslijnen ongewijzigd worden voortgezet.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Gebrek aan transparantie en verantwoording

Door de jaarrekening niet voor te leggen aan de gemeenteraad, ontstaat een gebrek aan financiële transparantie. Dit kan leiden tot vragen over de besteding van publieke middelen en verminderde controle door de gemeenteraad.

1.2 De huidige werkwijze wijkt tijdelijk af van de letter van de Gemeenschappelijke Regeling, maar is bestuurlijk aanvaardbaar.

In de Gemeenschappelijke Regeling is opgenomen dat begrotingswijzigingen voor zienswijze aan colleges en raden worden voorgelegd. Volgens de letter hiervan valt ook het aanwenden van bestemmingsreserves hieronder. In de praktijk besluit het Algemeen Bestuur hier al jarenlang zelfstandig over, omdat het gaat om eerder vastgestelde reserves met een concreet doel. Om onnodige zienswijzetractaten bij zestien gemeenten te voorkomen, wordt voorgesteld deze bepaling bij een volgende wijziging van de regeling aan te passen. Tot die tijd blijft de huidige werkwijze gehandhaafd. Het procedurele risico wordt als beperkt en beheersbaar ingeschat, mede gezien de voorgenomen aanpassing van de regeling.

1.3 Er zijn rechtmatigheidsafwijkingen geconstateerd, maar deze zijn grotendeels acceptabel en toegelicht.

In de jaarrekening 2025 zijn begrotingsafwijkingen geconstateerd ter hoogte van € 1,305 miljoen en acceptabele begrotingsrechtmatigheden ter hoogte van € 6,33 miljoen. Deze houden voornamelijk verband met krapte op de arbeidsmarkt, extra inzet van externe capaciteit, licentiekosten en incidentele projectuitgaven. Daarnaast zijn onrechtmatigheden vastgesteld op het gebied van inkoop en aanbesteding ter hoogte van € 850.480. Deze afwijkingen zijn toegelicht in de jaarstukken en worden betrokken bij de accountantscontrole. De accountant heeft aangegeven een goedkeurende verklaring af te geven.

2.1 Extra inzet voor Veilig Thuis leidt tot hogere lasten, maar dit is maatschappelijk noodzakelijk.

De begrotingswijziging kan leiden tot hogere structurele kosten voor gemeenten. Het risico is dat de financiële druk binnen het sociaal domein toeneemt. Daartegenover staat dat onvoldoende capaciteit bij Veilig Thuis kan leiden tot escalatie van problematiek, hogere maatschappelijke kosten en veiligheidsrisico's. Dit risico wordt als aanvaardbaar beoordeeld.

3.1 De ontwerpbegroting biedt kaders, maar onzekerheden blijven bestaan. Externe ontwikkelingen, zoals toenemende zorgvraag en personeelskrapte, kunnen de uitvoering onder druk zetten. Deze onzekerheid is inherent aan meerjarige begrotingen. Door jaarlijks zienswijzen af te leggen en periodiek te evalueren blijft bijsturing mogelijk.

6. Financiële gevolgen

6.1 Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 van de GGD Zuid-Limburg geeft een integraal overzicht van activiteiten, resultaten en ingezette middelen binnen de programma's GGD, Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis. Over 2025 is sprake van een positief resultaat van € 2,1 miljoen. Dit resultaat wordt met name verklaard door incidentele meevallers, samenwerkingsvoordelen en een overschot op landelijke COVID-middelen. Het programma Veilig Thuis kent een negatief resultaat als gevolg van extra inzet voor het terugdringen van wachtlijsten. De accountant heeft aangegeven een goedkeurende verklaring af te geven. De bestemming van het resultaat wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld.

6.1.1 Bestemmingsreserves

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld dit resultaat gedeeltelijk te bestemmen door het vormen van vier bestemmingsreserves: € 660.057 voor de COVID-19 najaarscampagne, € 125.000 voor de gevolgen van het wegvallen van de Medische Arrestantenzorg binnen de Forensische Dienst Limburg, € 500.000 voor de implementatie van een digitaal cliëntdossier binnen de Jeugdgezondheidszorg en € 400.000 voor de invoering van een uniforme risicotaxatiemethodiek binnen de Jeugdgezondheidszorg. Het resterende bedrag van € 479.484 wordt geretourneerd aan de deelnemende gemeenten volgens de verdeelsleutel van het programma GGD. De accountant heeft aangegeven een goedkeurende verklaring af te geven.

6.2 Begrotingswijziging 2026

6.2.1 Financiën begrotingswijziging 2026

De begrotingswijziging 2026 leidt voor Maastricht tot een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de GGD Zuid-Limburg. Dit komt door de uitbreiding van Veilig Thuis met 7 structurele formatieplaatsen, waarvoor vanaf 2026 circa € 0,7 miljoen extra wordt ingezet. Deze kosten worden via de reguliere verdeelsleutel doorberekend aan de deelnemende gemeenten en werken structureel door in de begroting. De overige aanpassingen in de begrotingswijziging hebben een technisch karakter en zijn grotendeels budgettair neutraal.

	2026	2027	2028	2029
FTE	7	14	14	14
Totaal aanvraag	€ 708,000	€ 140,800	€ 140,800	€ 140,800
Maastricht deel	€ 133,326	€ 265,146	€ 265,146	€ 265,146

Ontwerpbegroting 2027

6.3 De ontwerpbegroting 2027 is het vierde en laatste jaar van het meerjarenbeleidsplan 2024-2027.

De begroting bouwt voort op het regionaal gezondheidsbeleid en de Trendbreukaanpak, met een sterke focus op preventie, samenwerking en gezondheid in alle levensfasen. Voor Veilig Thuis is een verdere structurele uitbreiding van 7 formatieplaatsen opgenomen. Daarnaast bevat de begroting investeringen in vernieuwing van de Jeugdgezondheidszorg, waaronder digitale ondersteuning en risicotaxatie, en aandacht voor ontwikkelingen binnen de forensische geneeskunde. De begroting biedt een kader voor een toekomstbestendige regionale gezondheidsstructuur.

6.3.1 Tabel 1: Meerjarenprognose GGD-Programma's

Onderstaande tabel toont de meerjarenraming van de GGD, omgerekend naar constante prijzen. In deze raming ontstaat een begrotingstekort, met name doordat de GGD uitgaat van een indexatie van 4,825% (€ 430.463) terwijl Maastricht in de eigen begroting rekent met 2,1% (€ 186.219). Naast het indexatie-effect stijgt de begroting met € 310.930 door beleidsmatige wijzigingen, waaronder de uitbreiding van het aantal fte bij Veilig Thuis (VT). Het tekort in 2027 loopt daarmee op tot € 609.135 en wordt gedekt uit de algemene middelen.

				Lasten x € 1.000				
		Omschrijving	I/S	2026	2027	2028	2029	2030
College-voorstel. Bedragen per jaar incl indexering 2026 - 2030	GR-GGD*	Jaarlijkse bijdrage aan het programma GGD ZL	S	2,505,003	2,632,768	2,632,768	2,632,768	2,632,768
		Bijdrage programma JGZ	S	3,928,632	4,166,410	4,166,410	4,166,410	4,166,410
		RVP	S	227,484	219,398	219,398	219,398	219,398
		Bijdrage programma VT	S	1,509,951	1,857,630	1,857,630	1,857,630	1,857,630
		Centrumbijdrage VT	S	750,452	786,709	786,709	786,709	786,709
	Totaal			8,921,522	9,662,915	9,662,915	9,662,915	9,662,915
Bestaande dekking* (inclusief element 4 nummer begroting)	Gemeente Maastricht **	570071201 - Wettelijke taken GGD	S	2,483,805	2,483,805	2,483,805	2,483,805	2,483,805
		570071103 - Jeugdgezondheidszorg GGD (JGZ)	S	4,107,104	4,107,104	4,107,104	4,107,104	4,107,104
		570620603 VT Volwassenen	S	750,452	750,452	750,452	750,452	750,452
		570620506 - Veilig Thuis (AMK)	S	1,526,200	1,526,200	1,526,200	1,526,200	1,526,200
		Subtotaal			8,867,561	8,867,561	8,867,561	8,867,561
	Indexering**			0	186,219	186,219	186,219	186,219
Totaal			8,867,561	9,053,780	9,053,780	9,053,780	9,053,780	
		Aansluiting		-53,961	-609,135	-609,135	-609,135	-609,135
Nieuwe dekking of tekortmelding		GGD		-21,198	-96,803	-96,803	-96,803	-96,803
		JGZ		-49,012	-192,454	-192,455	-192,455	-192,455
		VT		16,249	-319,878	-319,877	-319,877	-319,877
		Totaal		-53,961	-609,135	-609,135	-609,135	-609,135

Het verschil ad € 609.000 wordt als volgt gedekt:

- €186.000 ten laste van de stelpost indexering
- € 423.000 ten laste van het budgettair kader.

Financiële verwerking hiervan vindt plaats in de 1e Bestuursrapportage 2026.

6.3.2 Relevante bijlagen begroting 2027

Wij hebben een aantal relevante bijlagen ontwikkeld o.b.v. de begroting 2027 die relevant zijn voor de Raad, te weten:

Bijlage 8 – Meerjarenraming

Bijlage 9 – Meerjarig balans

6.4 Impact GR GGD ZL o.b.v. jaarrekening 2025 en begroting 2027

Om te onderzoeken welke impact de jaarrekening 2025 en de begroting 2027 heeft op de gemeente Maastricht zijn de volgende bijlagen ontwikkeld, te weten:

Bijlage 10 – Dashboard Gemeenschappelijke regeling GGD ZL

Bijlage 11 – Risicoprofiel GR GGD ZL

De risico's op financieel gebied op basis van bovenstaande bijlagen is als volgt:

Hoewel in de Gemeenschappelijke Regeling een minimale algemene reserve is opgenomen, hanteren de deelnemende gemeenten als uitgangspunt dat positieve resultaten niet structureel worden toegevoegd aan een algemene reserve, maar worden teruggegeven aan de gemeenten. In plaats daarvan is gekozen voor het vormen van bestemmingsreserves voor concrete doelen, zoals beschreven in paragraaf 6.1.1.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Vervolgtraject

Na vaststelling van dit collegevoorstel wordt het raadsvoorstel voorgelegd aan de gemeenteraad. De raad neemt de jaarrekening 2025 van de GGD Zuid-Limburg ter kennisname en geeft een zienswijze op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027. Na besluitvorming stelt het college het dagelijks bestuur van de GGD Zuid-Limburg in kennis van het raadsbesluit. Het dagelijks bestuur voegt de eventuele zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten bij de begrotingsstukken, zoals deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden.

Participatie

De gemeenteraad vervult zijn rol via de reguliere besluitvorming over dit raadsvoorstel. Van raadsleden wordt gevraagd een inhoudelijk oordeel te geven over de voorliggende stukken en de voorgestelde zienswijzen. Het onderwerp leent zich niet voor aanvullende participatie of inspraak van inwoners of organisaties, aangezien het gaat om formele planning- en controlestukken binnen de gemeenschappelijke regeling. Er worden geen externe belanghebbenden aanvullend geraadpleegd.

Uitvoering

Na afronding van de besluitvorming verwerkt de GGD Zuid-Limburg de zienswijzen van de deelnemende gemeenten in de verdere behandeling van de begrotingsstukken binnen het algemeen bestuur. De gemeente Maastricht heeft in deze fase geen uitvoerende rol.

Evaluatie

De effecten van dit voorstel worden niet afzonderlijk geëvalueerd. Evaluatie vindt plaats binnen de reguliere planning- en controlcyclus van de GGD Zuid-Limburg, onder meer via toekomstige jaarrekeningen, voortgangsrapportages en begrotingen. De gemeenteraad wordt hierover periodiek geïnformeerd via de reguliere besluitvormingsmomenten.

8. Communicatie

Na besluitvorming door het college en de gemeenteraad wordt het besluit openbaar gemaakt via de reguliere publicatie op de gemeentelijke website en de openbare besluitenlijst. Hiermee worden inwoners, raadsleden en andere belangstellenden geïnformeerd over het besluit. Het dagelijks bestuur van de GGD Zuid-Limburg ontvangt een formele kennisgeving van het raadsbesluit, inclusief de vastgestelde zienswijzen.